

TUẦN 5

TIẾT 9 & TIẾT 10 – CHỦ ĐỀ: PHONG TRÀO CÔNG NHÂN CUỐI THẾ KỈ XVIII ĐẾN ĐẦU THẾ KỈ XX (Tích hợp Bài 4, Bài 7 và mục I.2 Bài 17) –tiếp theo

3. Sự ra đời của chủ nghĩa Mác và các tổ chức quốc tế

a. Sự ra đời của chủ nghĩa Mác

*** *Mác và Ăng – ghen***

- C. Mác sinh năm 1818 trong một gia đình trí thức gốc Do Thái ở Tơ-ri-ơ (Đức). Từ nhỏ, Mác nổi tiếng là người thông minh, rất quý trọng người lao động. Sau khi đỗ Tiến sĩ Triết học, Mác vừa nghiên cứu khoa học, vừa có nhiều đóng góp cho phong trào cách mạng ở Đức và châu Âu.

- Ph. Ăng-ghe-nơ sinh năm 1820 trong một gia đình chủ xưởng giàu có ở Bắc-men (Đức). Khi lớn lên, Ăng-ghe-nơ hiểu rõ những thủ đoạn bóc lột của giai cấp tư sản đối với người lao động. Vì vậy, năm 1842, ông sang Anh để tìm hiểu thêm về đời sống của người công nhân và đã viết cuốn “Tình cảnh giai cấp công nhân Anh”.

- Năm 1844, Mác và Ăng-ghe-nơ gặp nhau ở Pháp. Hai người có cùng chí hướng nên đã kết bạn thân với nhau, cùng hoạt động cách mạng (học tập tấm gương đấu tranh cách mạng, về “tình bạn vĩ đại” giữa hai ông).

*** *Sự ra đời của “Đồng minh những người cộng sản” và “Tuyên ngôn của Đảng Cộng sản”***

- Khi hoạt động ở Anh, Mác và Ăng-ghe-nơ đã tham gia tổ chức bí mật của công nhân Tây Âu “Đồng minh những người chính nghĩa”, sau đó hai ông cải tổ thành “Đồng minh những người cộng sản”. Đây là chính Đảng độc lập đầu tiên của giai cấp vô sản quốc tế.

- Tháng 2 - 1848, Mác và Ăng-ghe-nơ công bố cương lĩnh “Tuyên ngôn của Đảng Cộng sản”. Nội dung Tuyên ngôn nêu rõ quy luật phát triển của xã hội loài người và sự thắng lợi của chủ nghĩa xã hội. Tuyên ngôn nhấn mạnh vai trò của giai cấp vô sản là lực lượng lật đổ chế độ tư bản và xây dựng chế độ xã hội chủ nghĩa...

→ Đây là văn kiện quan trọng, là những luận điểm cơ bản về sự phát triển của xã hội và cách mạng xã hội chủ nghĩa.

b. Quốc tế thứ nhất

- Ngày 28 - 9 - 1864, công nhân Anh và đại biểu công nhân nhiều nước châu Âu tham gia mít tinh có tổ chức, sau đó thành lập “Hội Liên hiệp lao động quốc tế”, lấy tên là Quốc tế thứ nhất. Mác là đại biểu của công nhân Đức đã trở thành “linh hồn” của Quốc tế thứ nhất.

- Từ khi thành lập đến năm 1870, Quốc tế thứ nhất thực hiện việc truyền bá chủ nghĩa Mác, qua đó thúc đẩy phong trào công nhân quốc tế phát triển tích cực, tự giác.

c. Quốc tế thứ hai (1889 – 1914)

- Ngày 14 - 7 - 1889, nhân kỉ niệm 100 năm ngày nhân dân Pháp phá ngục Ba-xti, gần 400 đại biểu công nhân của 22 nước họp ở Pa-ri, tuyên bố thành lập Quốc tế thứ hai.

- Đại hội đã thông qua những quyết định quan trọng: sự cần thiết phải thành lập một chính đảng của giai cấp công nhân ở mỗi nước; đấu tranh giành chính quyền; đòi ngày làm 8 giờ và lấy ngày 1 - 5 hằng năm là ngày Quốc tế Lao động.

- Quốc tế thứ hai hoạt động trải qua hai thời kì (từ năm 1889 đến năm 1895 và từ năm 1895 đến năm 1914), đã có nhiều đóng góp cho phong trào công nhân thế giới, làm chậm lại quá trình chiến tranh đế quốc của các nước,... Ăng-ghen được coi là “linh hồn của Quốc tế thứ hai”.

- Khi Chiến tranh thế giới thứ nhất bùng nổ (1914), Quốc tế thứ hai đã bị phân hoá, trừ Đảng Công nhân xã hội dân chủ Nga vẫn tiếp tục hoạt động tích cực, gắn liền với lãnh tụ Lê-nin.

d. Quốc tế cộng sản thành lập (Quốc tế thứ ba)

- Đầu tháng 3 - 1919 tại Mát-xcơ-va, *Quốc tế Cộng sản* đã được thành lập với những cố gắng bền bỉ của Lê-nin và những người cộng sản Nga.

- Quốc tế Cộng sản đã hoạt động tích cực từ năm 1919 đến năm 1943, có công lao to lớn trong việc thống nhất và phát triển phong trào cách mạng thế giới.

BÀI TẬP

Câu 1. Trình bày đôi nét về tiểu sử (hoặc giới hạn ở công lao, tình bạn) của C.Mác và Ăng-ghen.